

Prijavljeni primeri spolno prenesenih okužb v Sloveniji

Četrtno poročilo, 1. oktober – 31. december 2023

V obdobju od 1. oktobra do 31. decembra 2023 je bilo na osnovi Zakona o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20, 175/20 – ZIUOPDVE, 15/21 – ZDUOP, 82/21, 178/21 – odl. US in 125/22) (ZNB) (1) Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje prijavljenih **335 primerov** spolno prenesenih okužb (SPO), od tega 190 pri moških in 145 pri ženskah.

Prijavljen je bil 101 primer spolno prenesene klamidijske okužbe (66 pri moških in 35 pri ženskah), 49 primerov gonoreje (39 pri moških in 10 pri ženskah), 26 primerov zgodnjega sifilisa (23 pri moških in tri pri ženskah), in štiri primeri neopredeljenega sifilisa (tri pri moških in en pri ženski). Med ostalimi prijavljenimi SPO po sindromih in/ali povzročiteljih je bilo 71 primerov genitalnih bradavic, 41 primerov genitalnega herpesa, 26 primerov nespecifičnega uretritisa in en primer izcedka iz sečnice pri moškemu. Prijavljenih je bilo tudi 16 primerov neopredeljene SPO, med njimi je bila pri šestih primerih dokazana okužba z urogenitalnimi mikoplazmami.

Med 39 prijavljenimi primeri gonoreje pri moških je pri 19 primerih moški navedel vsaj enega moškega spolnega partnerja v zadnjih treh mesecih pred postavitvijo diagnoze. Med 23 prijavljenimi primeri zgodnjega sifilisa pri moških je pri 20 primerih moški navedel vsaj enega moškega spolnega partnerja v zadnjih treh mesecih pred postavitvijo diagnoze.

Skupaj so 60 % primerov SPO prijavili dermatovenerologi, 22 % primerov ginekologi, 6 % primerov specialisti klinične mikrobiologije, po 4 % infektologi in specialisti splošne medicine in 2 % primerov epidemiologi. En primer je prijavil specializant, za katerega specializacija ni bila navedena. Za štiri primere podatke o prijavitelju ni bil na voljo.

Podatki o prijavljenih primerih in prijavni incidenci SPO podcenjujejo pojavljanje teh okužb v prebivalstvu, predvsem spolno prenesene klamidijske okužbe, saj je v Sloveniji opravljenih zelo malo laboratorijskih preiskav na klamidije. Prijavljeno število primerov zato nikakor ni zanesljiv pokazatelj pogostosti teh okužb med prebivalstvom. SPO pogosto ostanejo neprepoznane, številne diagnosticirane pa niso prijavljene. Razlike v prijavnih incidencah SPO med različnimi zdravstvenimi regijami predvidoma ne odražajo različnega bremena teh okužb med regijami, temveč nakazujejo razlike v prepoznavanju in prijavljanju teh okužb med različnimi specialisti in različnimi regijami.

V **Tabeli 1** je prikazano število prijavljenih primerov in prijavne incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in regijo bivanja v Sloveniji od 1. oktobra do 31. decembra 2023.

V **Tabeli 2** je prikazano število prijavljenih primerov in prijavne incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in starostno skupino v Sloveniji od 1. oktobra do 31. decembra 2023.

Tabela 1: Število prijavljenih primerov in prijave incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in regijo bivanja v Sloveniji, 1. oktober – 31. december 2023

Regija bivanja	Spol	Zgodnji sifilis		Gonoreja		Klamidijska okužba	
		Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000
Celje	ženska	0	0,0	3	2,0	13	8,6
	moški	2	1,3	7	4,5	17	10,9
	skupaj	2	0,7	10	3,3	30	9,8
Nova Gorica	ženska	0	0,0	1	2,0	0	0,0
	moški	0	0,0	1	1,9	0	0,0
	skupaj	0	0,0	2	2,0	0	0,0
Koper	ženska	0	0,0	1	1,3	2	2,6
	moški	2	2,6	3	3,8	1	1,3
	skupaj	2	1,3	4	2,6	3	1,9
Kranj	ženska	0	0,0	0	0,0	3	2,9
	moški	1	0,9	2	1,9	5	4,7
	skupaj	1	0,5	2	1,0	8	3,8
Ljubljana	ženska	1	0,3	3	0,9	6	1,7
	moški	12	3,5	20	5,9	29	8,6
	skupaj	13	1,9	23	3,4	35	5,1
Maribor	ženska	1	0,6	1	0,6	5	3,1
	moški	3	1,8	3	1,8	7	4,2
	skupaj	4	1,2	4	1,2	12	3,6
Murska Sobota	ženska	0	0,0	0	0,0	1	1,7
	moški	1	1,8	0	0,0	1	1,8
	skupaj	1	0,9	0	0,0	2	1,8
Novo mesto	ženska	0	0,0	0	0,0	4	5,6
	moški	0	0,0	0	0,0	2	2,7
	skupaj	0	0,0	0	0,0	6	4,1
Ravne	ženska	1	2,9	0	0,0	1	2,9
	moški	1	2,8	1	2,8	3	8,4
	skupaj	2	2,8	1	1,4	4	5,7
Neznana/tujina	ženska	0	-	1	-	0	-
	moški	1	-	2	-	1	-
	skupaj	1	-	3	-	1	-
Skupaj	ženska	3	-	10	-	35	-
	moški	23	-	39	-	66	-
	skupaj	26	-	49	-	101	-

Vir: Evidenca pojavnosti spolno prenesenih bolezni (NIJZ 53), 1. 2. 2024.

Tabela 2: Število prijavljenih primerov in prijave incidence zgodnjega sifilisa, gonoreje in spolno prenesene klamidijske okužbe glede na spol in starostno skupino v Sloveniji, 1. oktober – 31. december 2023

Starostna skupina	Spol	Zgodnji sifilis		Gonoreja		Klamidijska okužba	
		Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000
<15	ženska	0	0,0	0	0,0	1	0,6
	moški	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	skupaj	0	0,0	0	0,0	1	0,3
15-19	ženska	0	0,0	0	0,0	4	8,3
	moški	0	0,0	0	0,0	2	3,9
	skupaj	0	0,0	0	0,0	6	6,1
20-24	ženska	1	2,1	2	4,2	12	25,0
	moški	3	5,5	5	9,2	14	25,8
	skupaj	4	3,9	7	6,8	26	25,4
25-29	ženska	0	0,0	1	1,9	8	15,5
	moški	2	3,3	8	13,3	16	26,5
	skupaj	2	1,8	9	8,0	24	21,5
30-34	ženska	0	0,0	1	1,7	6	10,2
	moški	3	4,5	9	13,4	15	22,3
	skupaj	3	2,4	10	7,9	21	16,6
35-44	ženska	2	1,4	2	1,4	2	1,4
	moški	8	4,9	7	4,3	11	6,8
	skupaj	10	3,3	9	2,9	13	4,3
45-64	ženska	0	0,0	4	1,4	2	0,7
	moški	7	2,3	10	3,3	8	2,6
	skupaj	7	1,2	14	2,3	10	1,7
≥65	ženska	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	moški	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	skupaj	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Skupaj	ženska	3	-	10	-	35	-
	moški	23	-	39	-	66	-
	skupaj	26	-	49	-	101	-

Vir: Evidenca pojavnosti spolno prenesenih boleznih (NIJZ 53), 1. 2. 2024.

Izčrpnjši podatki o SPO v Sloveniji za obdobje zadnjih desetih let so predstavljeni v letnem poročilu »Spolno prenesene okužbe v Sloveniji v letu 2021« (2).

REFERENCI

- 1) Zakon o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20, 175/20 – ZIUOPDVE, 15/21 – ZDUOP, 82/21, 178/21 – odl. US in 125/22). Dostopno 13.2.2024 na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO433>
- 2) Klavs I, Berlot L, Kustec T, Kastelic Z, Klepac P, Učakar V, et al. Spolno prenesene okužbe v Sloveniji v letu 2021. Spolno prenesene okužbe v Sloveniji. 2023:1-22. Dostopno 13.2.2024 na: <https://nijz.si/nalezljive-bolezni/spremljanje-nalezljivih-bolezni/spolno-prenesene-okuzbe-v-sloveniji/>